

UPPDRAKSDIREKTIV

Översyn specialpedagogiska organisationen

Ärendenummer 2025/1643

Datum 2026-01-19

Översyn specialpedagogiska organisationen

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte.....	3
1.3 Mål för uppdraget.....	3
2. Förutsättningar	3
2.1 Uppdragets tidsram	3
2.2 Principer för uppdraget	4
3. Styrning och ledning	4
3.1 Beställare	4
3.2 Styrgrupp.....	4
3.3 Uppdragsledare	4
4. Beskrivning och avgränsning	4
4.1 Genomförande	4
4.2 Kopplingar till andra uppdrag och projekt	5
4.3 Avgränsningar	5
5. Rapportering och resultatöverlämning	5
5.1 Återrapportering	5
6. Underskrift	5

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Region Gotland har, mot bakgrund av nämndens uppdrag efter analysrapporten om elevernas behörighet till gymnasiet, identifierat ett behov av att kartlägga den specialpedagogiska kompetensen inom organisationen. Specialpedagogisk kompetens är en central förutsättning för skolans arbete med att skapa tillgängliga lärmiljöer och säkerställa att elever i behov av särskilt stöd får adekvata insatser. Inom Region Gotland är denna kompetens organiserad på olika sätt, vilket påverkar både tillgången till stöd och möjligheten till ett likvärdigt och systematiskt arbetssätt. Samtidigt ställs ökade krav på tydlighet kring specialpedagogers behörighet och ansvar, inte minst i relation till genomförande av utredningar och uppföljning av stödinsatser. Mot denna bakgrund finns behov av en samlad kartläggning av befintliga specialpedagogiska kompetenser.

1.2 Syfte

Syftet med uppdraget är att ta fram ett samlat underlag som visar hur den specialpedagogiska kompetensen är fördelad inom organisationen och i vilken utsträckning befintlig behörighet motsvarar verksamhetens behov. Uppdraget ska ge nämnden och förvaltningen ett tydligt beslutsunderlag för prioritering av kompetensutveckling, resursfördelning och eventuella organisatoriska åtgärder.

1.3 Mål för uppdraget

Uppdraget ska resultera i:

- en samlad redovisning av specialpedagogers behörighet och kompetens inom organisationen
- en analys av hur kompetensen fördelar sig i relation till antal elever och organisatoriska förutsättningar
- identifierade utvecklings- och kompetensutvecklingsbehov som underlag för vidare beslut
- ett klargörande hur huvudmannen kan stötta upp för att säkerställa långsiktig likvärdighet
- ett klargörande gällande förutsättningar för samordning och löpande översyn

2. Förutsättningar

Uppdraget genomförs inom ramen för gällande lagstiftning, nationella styrdokument samt Region Gotlands interna styrning och organisation. Förutsättningarna omfattar tillgång till relevanta personal- och verksamhetsdata, möjlighet till samverkan mellan berörda funktioner samt att uppdraget ges tillräcklig prioritet i berörda verksamheter för att kunna genomföras enligt plan. Uppdraget ska genomföras med respekt för verksamheternas ordinarie uppdrag och med hänsyn till rådande resurs- och bemanningssituation.

Uppdraget förutsätter även att nödvändiga uppgifter om utbildning, behörighet och tjänstgöring kan inhämtas på ett rättssäkert sätt i enlighet med gällande dataskyddsregler. Eventuella begränsningar i tillgång till data ska tydliggöras och redovisas som en del av uppdragets resultat.

2.1 Uppdragets tidsram

Uppdragsstart: 2025-10-22

Uppdraget avslutas: 2026-12-02

Tidsramen förutsätter att uppdraget kan bedrivas kontinuerligt under perioden och att eventuella förändringar i organisation eller styrning som påverkar uppdragets genomförande hanteras genom löpande dialog mellan beställare och uppdragsledare.

2.2 Principer för uppdraget

Följande principer ska vara styrande för uppdraget:

- likvärdighet i bedömning och analys mellan skolor och verksamheter
- tydlighet i definitioner av roller, ansvar och behörighet
- rättssäkerhet och spårbarhet i underlag och slutsatser
- fokus på långsiktig kvalitet och hållbar kompetensförsörjning

Därutöver ska uppdraget präglas av transparens gentemot berörda verksamheter samt ett analytiskt förhållningssätt där både strukturella och organisatoriska faktorer beaktas.

3. Styrning och ledning

3.1 Beställare

Skolchef för grundskolan

3.2 Styrgrupp

Skolchef för grundskolan, Kvalitetschef, chef för barn- och elevhälsan, HR-chef

3.3 Uppdragsledare

Verksamhetsutvecklare grundskolan

4. Beskrivning och avgränsning

4.1 Genomförande

Uppdraget genomförs i samverkan mellan HR, skolchef, kvalitetschef, barn- och elevhälsa samt kvalitetscontroller. Arbetet organiseras som en tidsatt utredning med tydlig ansvarsfördelning och återkommande avstämningar.

Genomförandet inleds med en systematisk kartläggning av befintlig specialpedagogisk kompetens inom grundskola. Kartläggningen omfattar specialpedagoger och speciallärare samt, i den mån det är möjligt, annan personal med specialpedagogisk utbildning. Kartläggningen ska belysa utbildning, examen, legitimation och eventuella inriktningar (exempelvis språk, matematik och intellektuell funktionsnedsättning), samt koppling till enhet. Parallellt tas pensionsprognoser fram för att synliggöra kommande kompetensförsörjningsbehov.

Som en del av kartläggningen analyseras även tillgången till särskilda behörigheter och funktioner, exempelvis kopplat till pedagogiska utredningar och användning av specifika verktyg. Uppdraget ska tydliggöra ansvarsfördelning mellan olika professioner samt identifiera eventuella beroenden av andra aktörer.

Med utgångspunkt i kartläggningen analyseras likvärdighet och tillgång till specialpedagogisk kompetens i relation till elevantal och behov, på både kommunövergripande och skolnivå. Nationell och lokal statistik används som jämförelsematerial. Särskild uppmärksamhet riktas mot skolor med begränsade resurser eller där kompetens helt saknas.

I uppdraget ingår även att pröva och beskriva möjliga organisatoriska och strukturella lösningar, såsom gemensamma riktlinjer för roller och begrepp, förstärkt stöd till rektorer i

arbetet med elevärenden samt eventuella modeller för gemensamma resurser eller centrala team. Behov av kompetensutveckling och eventuella studie- eller utbildningserbjudanden ska analyseras utifrån både verksamhetens behov och ekonomiska förutsättningar.

4.2 Kopplingar till andra uppdrag och projekt

Utredning rörande autismgrupper i åk 4-6 pågår samtidigt. Har koppling då det berör särskilt stöd. Stäms av vid behov.

4.3 Avgränsningar

Uppdraget omfattar inte en bedömning av enskilda elevers behov eller kvaliteten i individuella stödinsatser. Inte heller ingår att pröva eller föreslå förändringar i lagstiftning eller nationella regelverk. Uppdraget ska inte resultera i operativa beslut på skolnivå, utan fokuserar på huvudmannanivå och övergripande strukturer, ansvar och förutsättningar.

5. Rapportering och resultatöverlämning

5.1 Återrapportering

Delredovisning till barn- och utbildningsnämnden 24 mars 2026
(AU 4 mars med deadline 23 februari)

Delredovisning till barn- och utbildningsnämnden 9 juni 2026
(AU 20 maj med deadline 11 maj)

Slutrapport till barn- och utbildningsnämnden 2 december 2026
(AU 5 november med deadline 26 oktober)

6. Underskrift

Direktivet ska skrivas under av beställaren och uppdragsledaren.

Underskrift beställare

Underskrift uppdragsledare

Datum, namn, befattning

Datum, namn, befattning